Jaarverslag 2023

Samen werken aan welzijn.

Wijkgericht werken met Vechthorst en Saam Welzijn

pagina 12

Maatschappelijk verantwoord ondernemen met het Vrijwilligerspunt

pagina 16

Open tafels voor lekker eten en gezellig contact

pagina 20

Inhoud

Voorwoord	3
Beweegconsulent senioren: Lekker fanatiek sporten, ieder op zijn eigen niveau	4
Buurtbemiddeling: “Uiteindelijk wil iedereen prettig wonen, zonder gedoe”	6
Raad van Toezicht (RvT)	9
Jaarverslag welzijnswerk Nieuwleusen	10
Wijkgericht werken met Vechthorst en Saam Welzijn	12
Jaarverslag vrijwilligerswerk	15
Maatschappelijk verantwoord ondernemen met het Vrijwilligerspunt	16
Jaarverslag opbouwwerk	18
Feiten en cijfers 2023	19
Open tafels voor lekker eten en gezellig contact	20
Jaarverslag welzijnswerk volwassenen Lemelerveld	22
Infopunt: “Door krachten te bundelen zijn we van waarde”	24
Jaarverslag jongerenwerk Lemelerveld	27
Vrijwilligerspunt: voor elke vereniging een onafhankelijke vertrouwenspersoon	28
Schoolkinderen kennis laten maken met fruit	30
Spelletjesavond zorgt voor sociaal contact	32
Jaarverslag jongerenwerk Staphorst	34
Jaarverslag: inzet op basisscholen gemeente Staphorst	36
De centrale rol van het jongerencentrum: “Iedereen moet zich hier welkom voelen”	38

saam welzijn

Waar zijn we te vinden?

Telefoonnummer algemeen: 0529 - 79 30 13
E-mail: info@saamwelzijn.nl
Website: www.saamwelzijn.nl

Dalfsen
Kulturhus Trefkoele+
Ruigedoornstraat 108,
7721 BR Dalfsen

Nieuwleusen
Kulturhus De Spil
Koningin Julianalaan 10,
7711 KK Nieuwleusen

Lemelerveld
Kulturhus De Mozaïek
Kroonplein 58
8151 AZ Lemelerveld

Staphorst
Venneland 1
7951 HC Staphorst

Voorwoord

Nauw verbonden met de gemeenschap

Wout Noorman

Met trots presenteren wij u het jaarverslag van Saam welzijn over het afgelopen jaar. In deze inleiding geven we u een beknopt overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen, prestaties en uitdagingen die we het afgelopen jaar hebben doorgemaakt.

Het afgelopen jaar hebben we ons nog meer opengesteld voor de wijken en buurten en hebben we actief deelgenomen aan diverse buurtinitiatieven en projecten. Als Saam Welzijn zijn we nauw verbonden met de gemeenschap en streven we ernaar om de banden te versterken en positieve veranderingen teweeg te brengen. Tevens is er een bijzondere toevoeging aan onze wijk: de beweegcouch!
Het afgelopen jaar heeft de beweegcoach zich ingezet voor het bevorderen van een gezonde levensstijl en het stimuleren van beweging binnen onze gemeenschap. De beweegcouch biedt een laagdrempelige manier om samen te komen, te bewegen en te genieten van de buitenlucht. Met dit initiatief willen we niet alleen fysieke activiteit stimuleren, maar ook sociale interactie en verbondenheid.

Een belangrijke ontwikkeling was de intensivering van samenwerking met zorginstellingen en woningstichtingen om de synergie tussen alle sectoren te vergroten. Daarnaast is er samen met gemeente en voorveldpartijen gekeken hoe de brede toegang (naar zorg) anders ingeregeld kan worden.

Een belangrijke aankondiging die we met u willen delen is het vertrek van onze huidige directeur-bestuurder Wout Noorman in 2024. Hij zal vervangen gaan worden door Marjo Meijs die vanaf april 2024 met veel enthousiasme het stokje zal overnemen.

Veel leesplezier gewenst,
Wout Noorman
directeur/bestuurder

Colofon

Samen werken aan welzijn is een uitgave van Stichting Saam Welzijn
Fotografie: Portretfoto's medewerkers door Stefan Kemper, overige fotografie Marleen Schömaker, Saam Welzijn en Beter ID concept + creatie
Vormgeving: Beter ID concept + creatie

Eindredactie: Wout Noorman
Teksten: Beter ID concept + creatie, Contalbo

Met dank aan: alle vrijwilligers en medewerkers van Saam Welzijn, inwoners van de gemeenten Dalfsen en Staphorst en al onze samenwerkingspartners.

Lekker fanatiek sporten, ieder op zijn eigen niveau

Dat sporten en bewegen gezond is, weet iedereen. Bovendien is sporten in groepsverband vaak ook heel gezellig. Maar het vinden van een leuke en passende sport kan best lastig zijn, zeker als je wat ouder wordt of als je vanwege een beperking minder opties hebt. Toch is er vaak meer mogelijk dan je misschien denkt. Beweegconsulent Ingrid Slangewal helpt senioren bij het vinden van de sport of beweeggroep die het best bij ze past.

Ingrid: “Als Beweegconsulent Senioren onderhoud ik contact met alle beweegaanbieders binnen de gemeente die zich richten op volwassenen en senioren. Ik hoor van heel veel mensen dat ze wel iets aan beweging willen doen, maar niet weten waar en hoe. Aan mij de taak om goed in beeld te krijgen wat er allemaal is, om vervolgens de verbinding te maken met de doelgroep.”

Fit en Vitaal 50+

Een van die beweegaanbieders in Dalfsen is Anja Mulder. Iedere week verzorgt ze een les Fit en Vitaal 50+ voor een groep van ongeveer twintig deelnemers in de Trefkoele+. Anja: “De huidige groep bestaat uit mensen van 50 tot 84 jaar. We doen iedere week iets anders: van handbal tot voetbal, basketbal, knotshockey of badminton. Heel afwisselend dus. Het is een uur echt lekker fanatiek sporten, ieder op zijn eigen niveau. En dat werkt. Mensen zijn enthousiast, ze vinden het heerlijk om te bewegen. Na afloop drinken we samen natuurlijk nog even een kop koffie, het sociale aspect is ook heel belangrijk.”

Naast het verbeteren van de conditie is wendbaarheid ook een belangrijk doel, vertelt Anja: “Je ziet mensen groeien qua conditie, maar ook qua motoriek. Draaien, wenden, achteruit lopen, dat gaat allemaal beter. Mensen gaan weer dingen doen die ze niet meer deden. Als je soepeler kunt bewegen, merk je dat je bijvoorbeeld makkelijker op de been blijft als er eens een oneffenheid in de stoep zit. Je krijgt meer vertrouwen in wat je kan.”

Ingrid: “Je lokt mensen ook echt uit, om bijvoorbeeld te gaan rennen. Terwijl ze dat misschien al heel lang niet meer gedaan hebben. Dat is mooi om te zien, hoe je dat met sport en spel voor elkaar krijgt.”

Anja: “Bij spelletjes maakt het niet uit hoe oud je bent. Iemand van 83 doet net zo fanatiek mee als iemand van 55. En er is respect ten opzichte van elkaar, ze weten dat de een wat minder kan dan ander. Ook mensen met de ziekte van Parkinson of niet-aangeboren hersenletsel doen mee. Die worden heel mooi door de groep opgevangen, ze stimuleren elkaar heel erg.”

Ledenwervingsactie

In coronatijd viel de toenmalige groep uit elkaar. Via een flyeractie en oproepen in de media werden nieuwe leden geworven. Een proefles met 25 geïnteresseerden leverde zestien nieuwe aanmeldingen op. Het succes van de wervingsactie was een eye-opener voor Ingrid: “Het liet heel duidelijk zien dat veel mensen op zoek zijn naar een voorziening als deze. Het kenbaar maken van het aanbod is dus heel belangrijk. Vervolgens moeten we het voor mensen makkelijk maken om zich ook daadwerkelijk aan te melden. Want je stapt niet zomaar op een groep af, dat hoor ik veel in de gesprekken die ik heb. Mensen voelen toch vaak een drempel, dat moeten we doorbreken. Goed aftasten wat iemands wensen en mogelijkheden zijn en dan naar de juiste groep begeleiden.”

“Mensen die regelmatig bewegen hebben minder zorg nodig”

Anja: “In deze groep zitten mensen die nog veel kunnen, maar er zijn ook groepen die bijvoorbeeld zittend sporten. Ik begeleid ook wel eens mensen naar een andere groep, als dat beter aansluit op iemands niveau en behoeften. Het belangrijkste is dat je in ieder geval iets doet, je hoeft echt niet stil te gaan zitten.” Ingrid: “Daarom is het goed dat de aanbieders in Dalfsen elkaar kennen. Dan kun je mensen doorverwijzen en voorkomen dat iemand helemaal uitvalt. We zijn geen concurrenten van elkaar, we hebben hetzelfde doel. We willen allemaal dat die persoon verder kan. Als we elkaar onderling beter kennen kunnen we elkaar versterken.”

Preventieve werking

Welzijn en sport zijn nauw met elkaar verbonden, vertelt Ingrid: “Door regelmatig in groepsverband te sporten blijf je fit, je houdt je conditie op peil en je bent bovendien sociaal actief, je spreekt andere mensen. Dat kan eraan bijdragen dat mensen langer zelfstandig thuis kunnen wonen en hun autonomie behouden. Zeker gezien de toenemende vergrijzing en het dreigende zorginfarct dat op ons afkomt, is elke vorm van preventie heel belangrijk.”

Ingrid (links) en Anja

Anja: “Mensen die regelmatig bewegen hebben minder zorg nodig. Juist als je ouder wordt is regelmatig bewegen heel belangrijk voor je lichaam. Bovendien is er het sociale aspect, sporten is voor veel mensen ook een uitje. We hebben in deze groep heel veel lol met elkaar. Ik ben altijd blij als er een oneven aantal deelnemers is, dan kan ik zelf ook lekker meedoen.”

Ketenaanpak valpreventie

Veel ongelukken gebeuren nog altijd thuis. Valpreventie bij senioren is daarom een van de speerpunten van Ingrid in haar werk als Beweegconsulent. Alle gemeenten in Nederland moeten de zogeheten ketenaanpak valpreventie optuigen, die bestaat uit vier fases.

Ingrid: “Het begint met opsporing. Partijen die signaleren dat iemand risico loopt, zoals mantelzorgers, de thuiszorg of maaltijdbezorgers, moeten weten waar ze terecht kunnen met hun zorgen. Bij de ouderen met een hoog valrisico doen we vervolgens een valanalyse, zodat de valrisico’s in beeld zijn en we op maat advies kunnen geven. Fase drie is interventie, waarbij we maatregelen treffen om het valgevaar te verkleinen. In de vierde en laatste fase begeleiden we iemand naar een structureel en passend beweegaanbod. We zijn nu volop bezig die keten voor de gemeente Dalfsen in te richten.”

“Uiteindelijk wil iedereen prettig wonen, zonder gedoe”

Een goede buur is beter dan een verre vriend, zegt het spreekwoord. Maar wanneer er tussen twee buren een conflict ontstaat, kan het heel moeilijk zijn om dat weer op te lossen. Met overlast, onenigheid, pesterijen of zelfs intimidatie tot gevolg. Gelukkig is er hulp van de Buurtbemiddelaar.

Buurtbemiddelaar Rob* vertelt over een casus waar, door verschillende oorzaken, een slepende ruzie was ontstaan. Rob: “Een gezin was vanuit een ander deel van het land naar onze gemeente verhuisd. Al snel ontstond er een complex conflict met de achterburen.”

Een gesprek op gang brengen lukte niet, vertelt Rob: “De achterburen wilden in eerste instantie niet bewegen. Hun houding was dat de nieuwe buren zich maar moesten aanpassen, zij waren hier immers nieuw komen wonen. Maar er moet van beide kanten iets gebeuren, anders werkt het niet.”

Concreet maken

Hoe zorgt Buurtbemiddeling dat er in zo'n geval dan toch beweging komt? Rob: "De methodiek die we hanteren begint met brainstormen. Wat hebben de partijen zelf voor mogelijke oplossingen? Zodra er ideeën op tafel komen, zie je dat er altijd iets bij is waar beide partijen zich in kunnen vinden. Dat zijn de oplossingen die je moet vastgrijpen. Aan ons als bemiddelaars de taak om dat concreet te maken: hoe gaan we dat precies aanpakken? Wie gaat wat doen?"

"Zodra er ideeën op tafel komen, zie je dat er altijd iets bij is waar beide partijen zich in kunnen vinden"

Daarbij is het essentieel dat de Buurtbemiddelaar neutraal blijft. Rob: "Daarom geven we beide partijen evenveel aandacht en gaan bijvoorbeeld niet al met één partij vooraf uitgebreid in gesprek. Beide partijen moeten voelen dat we er voor hen allebei zijn. Wat me vaak opvalt is dat ik van de eerste partij het verhaal hoor en denk: ik kan het me helemaal voorstellen. Maar als je dan vervolgens de andere partij spreekt, klinkt hun kant vaak ook heel redelijk."

Verplaatsen in de ander

Begrip is vrijwel altijd het begin van een oplossing, vertelt Rob. "Tijdens een bemiddelingsgesprek is er altijd ruimte voor beide partijen om de ander uit te leggen wat de overlast voor hen betekent en wat het met hen doet. Zodra je je gaat verplaatsen in de ander, ga je meevoelen en ontstaat er begrip. Beide partijen moeten voelen dat het ook voor de ander lastig is en dat de tegenpartij moeite wil doen om tot een oplossing te komen."

Dat begint al met op een normale manier communiceren. Rob: "Partijen groeten elkaar vaak niet meer, geven elkaar boze blikken. Met elkaar communiceren is de eerste stap. Dan ervaar je al heel snel dat dat veel prettiger is. Je hoeft echt niet de beste vrienden te worden, zolang er maar normaal contact is." Vervolgens kan de Buurtbemiddelaar beide partijen

verder op weg helpen. "Niet alles is direct oplosbaar. Het is belangrijk dat je een paar dingen vindt die beter kunnen gaan functioneren. Als dat lukt, ontstaat er beweging om ook de moeilijkere dingen aanpakken."

"Je hoeft echt niet de beste vrienden te worden, zolang er maar normaal contact is."

Partijen zelf oplossingen laten vinden

Het conflict is uiteindelijk opgelost. Dat was in deze geen eenvoudige opgave, vertelt Rob: "Er waren wel wat stappen voor nodig. Meestal is één gesprek voldoende, voor deze casus hebben we drie afspraken gehad. Het liefst houden we onze inbreng kort en krachtig. Maak het concreet, beperk het tot de situatie die op dat moment speelt. We proberen de partijen weer op een goede manier te laten communiceren, zodat ze van daaruit zelf concrete oplossingen kunnen vinden. Als het vanuit henzelf komt, is het vele malen krachtiger.

lees verder ▶▶

Mensen met elkaar in contact brengen

Ivonne Saueressig is coördinator Buurtbemiddeling bij Saam Welzijn. “Buurtbemiddeling is een gratis dienst, beschikbaar voor iedereen die een conflict heeft met een buurman of buurvrouw.” Van geluidsoverlast tot overlast van dieren, rommel, pestgedrag en intimidatie: de bemiddelaars komen het allemaal tegen. Ivonne: “Daarom werken we met getrainde vrijwilligers, die weten hoe je zo’n situatie aanpakt.”

Als een conflict escaleert, kan een onafhankelijke partij uitkomst bieden om de partijen weer aan tafel te krijgen, vertelt Ivonne: “De kern is vaak dat mensen zich niet gehoord voelen. Buurtbemiddeling gaat niet over wie er gelijk heeft en we zeggen ook niet: u mag dit niet meer doen en u mag dat niet. Ons doel is te luisteren naar beide partijen en een gesprek te faciliteren. Van daaruit zoeken we samen een oplossing. Uiteindelijk wil iedereen prettig wonen, zonder gedoe.”

Signaalfunctie

Buurtbemiddeling heeft daarnaast een belangrijke signaalfunctie, vertelt Ivonne: “Als we merken dat er in een bepaalde wijk meerdere conflicten zijn, gaan we kijken of we in die wijk iets kunnen opzetten om mensen met elkaar in contact te brengen. Vaak helpt het al als je een beetje weet wie er naast je woont.
Daarin werken we binnen Saam Welzijn mooi samen, de welzijnswerkers zijn mijn collega’s. En ook met woningstichting Vechthorst hebben we korte lijntjes. We kunnen snel schakelen en samen kijken wat er nodig is.”

Onze rol is om dat te faciliteren. Ik ben er soms verbaasd over hoe makkelijk er oplossingen gevonden worden, puur door mensen weer met elkaar in contact te brengen.”
Daarbij is er ook ruimte voor emoties. Rob: “Er moet soms wel iets gebeuren om mensen samen aan tafel te krijgen. Daarom is er gelegenheid om even boos te zijn, even de emoties los te laten. Als dat geventileerd is, ontstaat er ruimte om te kijken hoe de andere partij de situatie ervaart.”

“Buurtbemiddeling is een eerste stap om een oplossing te vinden, voor er ingrijpende maatregelen nodig zijn”

Het proberen waard

Het succespercentage van Buurtbemiddeling is hoog. Toch lukt het niet om elke situatie op te lossen. “Er zijn situaties waarin er te veel boosheid is of waar je bijvoorbeeld te maken hebt met mensen met psychiatrische problemen. Dan is er weinig kans op een oplossing en moet er iets anders gebeuren.” Toch is Buurtbemiddeling altijd het proberen waard, vindt Rob: “Het is een goede eerste stap om een oplossing te vinden, voordat er politie ingeschakeld moet worden of ingrijpende maatregelen nodig zijn, zoals uithuisplaatsingen.”

** Om privacyredenen is de naam van Rob gefingeerd.*

Raad van Toezicht (RvT)

De Raad van Toezicht van Saam Welzijn houdt integraal toezicht op de stichting en als werkgever ook op het functioneren van de directeur-bestuurder. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van Stichting Saam Welzijn.

De Rvt is in 2023 vijf keer regulier bij elkaar geweest en daarnaast nog een aantal extra keren voor specifieke onderwerpen. Regulier is er altijd eens per jaar een gesprek met de personeelsvertegenwoordiging waarin de RvT het perspectief op de organisatie vanuit de medewerkers hoort. Dit jaar heeft een extra bijeenkomst met de personeelsvertegenwoordiging plaatsgevonden.

De kwaliteitscommissie van de RvT heeft zich dit jaar geïnformeerd over de toepassing van het Kwaliteitskompas in het kwaliteitsbeleid van Saam Welzijn.

De gemeente Dalfsen heeft als hoofddoel in haar preventiebeleid: “Iedereen doet naar eigen vermogen mee in de samenleving”. Saam Welzijn wordt onder andere door de gemeente ingezet om haar preventiebeleid uitvoering te geven. Saam Welzijn doet dat door de verbinding te zoeken met de inwoners van de gemeente Dalfsen, door te weten wat er leeft (vroeg signalering) en door op zoek te gaan naar talenten en kansen in de wijken. We zijn blij met het vertrouwen van de gemeente Dalfsen en de enthousiaste insteek van de medewerkers van Saam Welzijn.

De RvT heeft zich gedurende 2023 laten informeren over de werkzaamheden die de directeur-bestuurder heeft ondernomen in de uitvoering van welzijnswerk voor de Stichting Welzijn Staphorst en de personele inzet in de gemeente Staphorst.

Samenstelling Raad van Toezicht en rooster van aftreden

Het rooster van aftreden is in 2023 gecorrigeerd. Het rooster is als volgt:

Naam	
Roelof Timmer (voorzitter)	31-12-2025
Yvonne van der Heijden	31-12-2024
Arno van Dijk	31-12-2024
Bas Wever	31-12-2025

Nieuwleusen

- **Welzijn op Recept Nieuwleusen** (20 casussen): op verzoek van huisartsen zijn inwoners/senioren meerdere keren bezocht om te onderzoeken of welzijnsactiviteiten of een vrijwilliger bij kunnen dragen aan het welbevinden of herstel van een patiënt die met psychosociale klachten veelvuldig de huisarts of POH bezoeken.

- **Ouderadvisering** heeft in kern Nieuwleusen voor gesprekken met 25 senioren gezorgd in kader van welbevinden en betekenisvol ouder worden.

- **Dagbesteding zonder indicatie** is in samenwerking met gemeente en zorg/welzijnsorganisaties opgezet in de kern Nieuwleusen. Deze voorliggende voorziening, waar de deelnemers een eigen bijdrage voor betalen, sluit aan bij visie van de gemeente om waar mogelijk indicaties te beperken. Onder leiding van een beroepskracht wordt een ontspannen dag bezorgd. In Nieuwleusen (de Olmen) is een tweede dag gerealiseerd.
  2 maal 10 ouderen met beginnende geheugenproblemen of een overbelaste thuissituatie. Per dagdeel zijn er 4 vrijwilligers aanwezig (= 16 per week) voor hulp en creatieve activiteiten of uitjes.

- **Podcast** vanuit visie “Positief ouder worden”. Deze serie is gestart met een toelichting van de ouderenadviseur van Saam Welzijn hierop. Vervolgens zijn er 4 senioren geïnterviewd over zingeving als je ouder wordt en het belang van hobby’s hierbij.

- In Nieuwleusen is de **folder ouderenwerk/mantelzorg** uitgebracht.

- Op verzoek en mede door een schenking van buurtvereniging Karkenhoek zijn wij gestart met een **naaiatelier**. 3 dames met een achtergrond als coupeuse geven naailes aan senioren, jongeren en statushouders.

- In samenwerking met Agnieten college geeft een dame **naailessen** aan 5 studenten in het kader van Keuze Werktijd Uren (KWT). In een periode van 6 weken zijn er tassen en een tweetal rokken gemaakt. Veelal van oude stoffen, stropdassen en spijkerbroeken.

- Op weekbasis worden er 10 **warme maaltijden** in de Olmen verzorgd door restaurant Liv.

- In Nieuwleusen zijn 10 **maatjes/vrijwilligers** geworven. Deze nieuwe vrijwilligers bezoeken zelfstandig wonende ouderen die hebben aangegeven graag bezoek te willen voor een uitje, spelletje doen of samen een kopje koffie drinken.

- Tevens heeft restaurant Liv een **kerstdiner** verzorgd. 15 senioren uit de kern Nieuwleusen waren aanwezig.

- Eind 2023 zijn alle 100 vrijwilligers, zowel jongeren als senioren, uitgenodigd voor een **kerstdiner** in de Olmen. Zij zijn bedankt voor hun inzet en betrokkenheid bij ons werk. Het was een fijne dag waarop mooie verbindingen tot stand zijn gekomen.

- **Meer dan koffie en kletsen**: Saam welzijn organiseert samen met het Centrum voor Levensvragen 5 gesprekmiddagen waarin er, in een veilige en vertrouwde sfeer, onder deskundige leiding van geestelijk verzorger bij Centrum van Levensvragen wordt gepraat over thema’s die ons allemaal raken als we ouder worden. Voorbeelden van thema’s waarover gesproken wordt: handen uit de mouwen, rust en inkeer, vriendschap, liefde, verandering en uitdaging, dromen en idealen.

8 dames hebben deelgenomen. Een aantal heeft besloten om op eigen initiatief deze gespreksgroep voort te zetten.

- In november 2023 zijn we gestart met een **spelletjesavond**, om de week op dinsdagavond. Dit is in samenwerking met een inwoner ontstaan vanuit een behoefte aan ontmoeting en samen spelletjes spelen. Hier komen elke keer tussen de 5 en 10 deelnemers.

- **Dag van de mantelzorg**: tientallen mantelzorgers zijn in het zonnetjes gezet, gemeentebreed met diverse activiteiten zoals een high-tea en een ontspanningsavonden.

- **Wijkwerk**: om zoveel mogelijk inwoners te leren kennen en te zorgen voor meer naamsbekendheid gaan we regelmatig de wijken in om het gesprek aan te gaan met inwoners. Dit draagt bij aan laagdrempelig benaderbaar zijn en weten wat er speelt onder de inwoners.

- **Wereld Alzheimer dag**: 150 personen hebben een leuke avond gehad tijdens een voorstelling in de Stoomfabriek.

- **Alzheimercafé**: elke maandag verzorgd in samenwerking met partners en vrijwilligers.

- Elke maand is er een **koffieochtend/lotgenotencontact** voor mantelzorgers van mensen met dementie of Parkinson.

- Ook Nieuwleusen doet weer mee met het **fruitsnijproject** in samenwerking met de Spil. 3 dagen per week snijdt een groepje vrijwilligers fruit wat vervolgens (ook door vrijwilligers) wordt uitgedeeld op verschillende basisscholen voor alle kinderen.

- Saam Welzijn stond met een stand op de **ondernemersbeurs** in de Spil waar we veel inwoners en ondernemers hebben gesproken en leren kennen.

Wijkgericht werken met Vechthorst en Saam Welzijn

“Wonen is meer dan een huis, het gaat ook om je woonomgeving.” Vanuit die visie ging Roeline Visscher in 2020 aan de slag als regisseur leefbaarheid bij woonstichting Vechthorst. In nauwe samenwerking met Saam Welzijn werd een wijkgerichte aanpak opgetuigd, om buurtgenoten te helpen problemen aan te pakken en de saamhorigheid te versterken. In gesprek met welzijnswerkers Judith Bos en Ivonne Saueressig vertelt Roeline over de totstandkoming van deze aanpak en de eerste resultaten in de Dalfser wijk Ankummer Es. “Hoe maak je van die buurt weer een buurt waar mensen trots op zijn?”

Roeline: “Inwoners van Dalfsen zijn over het algemeen heel tevreden, de meeste kernen en wijken scoren heel goed. Om ook in de buurten waar het minder gaat mensen prettig met elkaar samen te laten wonen, zoeken we de samenwerking met ketenpartners.” Ivonne: “Bij Buurtbemiddeling, een project waarin Saam Welzijn samenwerkt met Vechthorst, was Ankummer Es de wijk met de meeste meldingen in 2022. Daarom leek het ons goed om hier te beginnen met onze wijkgerichte aanpak.”

“We vinden het fijn om met Saam Welzijn samen te werken. Samen zijn we de oren en ogen van de wijk”

Roeline: “Sinds 2016 zien we dat onze doelgroep is veranderd. We verhuren meer aan specifieke groepen als statushouders, mensen die beschermd wonen en ouderen die langer thuis blijven wonen. De wijk Ankummer Es heeft relatief veel sociale huurwoningen en daar wonen dus relatief ook meer kwetsbare bewoners, die niet zo zelfredzaam zijn.” Dat heeft gevolgen voor de wijk, vertelt Judith: “Mensen die er van oudsher wonen geven aan dat ze de wijk hebben zien veranderen. In een woonbelevingsonderzoek van Vechthorst haalde Ankummer Es de laagste score.”

Meedenken over de buurt

Het onderzoek leverde echter ook verbeterpunten op, die nu gericht worden aangepakt. Judith: “Een van de vragen in het onderzoek was: ‘Wie wil er meedenken over zijn of haar buurt?’ Dat heeft leuke initiatieven opgeleverd. Mensen gaven bijvoorbeeld aan dat het hen leuk leek om met oud en nieuw samen iets te organiseren. We hebben toen een kerstboom geregeld, de buurtbewoners hebben die samen versierd en er zijn leuke momenten rondom die boom georganiseerd. Heel laagdrempelig, maar heel goed voor de cohesie in de buurt.”

Roeline: “We merken dat mensen vaak vooroordelen over elkaar hebben. Vroeger waren we vanuit noaberschap hier gewend om als nieuwe buren direct kennis te maken. Dat proberen we nu nieuw leven in te blazen. Elke nieuwe huurder krijgt een welkomstpakketje met theeglazen en tegoedbonnen voor iets lekkers, zodat ze de buren uit kunnen nodigen.”

Signaleren en verbinden

Roeline vervolgt: “Als woonstichting signaleren wij als huren niet betaald worden, als buren klagen dat er iets niet in orde is. Dan weet je vaak al dat er iets aan de hand is, maar wij zijn geen hulpverleners of opbouwwerkers. Vandaar dat we het zo fijn vinden om met Saam Welzijn samen te werken. Als wij het signaleren kunnen we het daarna verbinden. Samen zijn we de oren en ogen van de wijk.”

Ivonne: “Saam Welzijn is natuurlijk altijd onafhankelijk. Ons enige belang is dat mensen prettig wonen en het gezellig is. Wij zijn neutraal en dat is een goede basis om mensen in beweging te brengen en met elkaar het gesprek aan te gaan.”

Opruimactie

Roeline: “We hebben laatst een opruimactie gehad, waarbij we bij mensen binnenkwamen. Dat zijn momenten dat je dingen kunt signaleren waar je misschien iets mee moet.”
Ivonne: “Niet dat we dan zeggen: u moet uw huis opruimen, maar we kunnen wel proberen te achterhalen wat de reden is dat er rommel is en vragen hoe we kunnen helpen.”

“Omzien naar elkaar bestaat nog altijd. Buurtbewoners kennen elkaar en kunnen een beroep op elkaar doen”

Judith: “Het was mooi om te ontdekken dat het ons een ingang bood. Mensen zeiden toch snel ‘kom maar even binnen’. Die opruimactie krijgt nu een vervolg, ik ga samen met de buurtbeheerder van Vechthorst vaker de wijk in om laagdrempelig contact te leggen en waar nodig mensen de helpende hand te bieden.”

lees verder ▶▶

Trots op de buurt

Vechthorst en Saam Welzijn maken daarbij gebruik van elkaars contacten. Roeline: “Als wij bij iemand langskomen omdat er bijvoorbeeld een technisch probleem is, kunnen we iemand van Saam Welzijn meenemen. En andersom, als wij nog geen persoonlijk contact met de bewoners hebben maar Saam Welzijn wel, dan kan dat voor ons weer nuttig zijn.”

Ivonne: “Die samenwerking is echt heel mooi, op alle vlakken. We bereiken bewoners makkelijker, dat heeft echt een vlucht genomen.”

Judith: “We hebben ontdekt dat omzien naar elkaar echt nog bestaat. Ook tegenwoordig kennen buurtbewoners elkaar en kunnen ze een beroep op elkaar doen. Dat is absoluut geen verloren zaak, het merendeel is nog altijd bereid om iets voor een ander te doen.”

Roeline: “Uiteindelijk willen we de woon- en leefsituatie verbeteren waar dat nodig is, zodat mensen weer trots zijn op hun buurt. Over twee jaar gaan we het onderzoek herhalen en kunnen we meten welk effect onze aanpak heeft gehad.”

Klus-Plusdienst

Een nieuw project dat Vechthorst en Saam Welzijn dit jaar hopen af te trappen is de Klus-plusdienst. Ivonne: “Saam Welzijn heeft al de Klussendienst voor kleinere klusjes. Maar er komen veel aanvragen binnen voor grotere klussen, zoals helpen bij een verhuizing of het onderhoud van de tuin. Daar kunnen we nu eigenlijk niet aan voldoen en daar is deze nieuwe dienst voor bedoeld, als aanvulling op de bestaande Klussendienst. We zijn hier al lang over in gesprek en er ligt nu een mooi projectplan.”

Roeline: “Vooral de tuin onderhouden is voor steeds meer mensen lastig: ouderen die langer thuis blijven wonen, mensen die uit een ander land hier naartoe komen en misschien nooit eerder een tuin hebben gehad of mensen die begeleiding hebben om zelfstandig te wonen.”

Ivonne: “Die groepen richten zich in de eerste plaats op het wonen, aan de tuin komen ze niet toe. Terwijl het wel veel doet voor het aanzicht van een buurt. Je tuin moet je zelf verzorgen, of je dat nou kunt of niet. En als het niet gedaan wordt heeft iedereen daar wat over te zeggen.”
Roeline: “De Klus-plusdienst kan daarbij helpen. Met wederkerigheid, zodat mensen iets terug kunnen doen en daardoor zelf ook weer in beweging komen.”
Judith legt uit: “Iemand die niet in staat is de tuin te onderhouden, kan misschien wel een lekkere cake bakken of eens iemand met de auto ergens mee naartoe nemen. Zo zou de Klus-plusdienst kunnen werken. En het is echt nodig, er zijn zoveel mensen die geen netwerk hebben. Voor hen kan dit een heel mooie voorziening zijn, waarmee ze hulp kunnen inschakelen voor een klein bedrag of een wederdienst.”

Ivonne: “Voor ons is het weer een mooie manier om achter de voordeur te komen. Daarnaast zou de Klus-plusdienst een mooie plek kunnen zijn waar bijvoorbeeld statushouders een plek vinden om te integreren en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen meedoen. Het raakt heel veel doelen.”

Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk: je geeft om de ander en om jezelf. Wij zijn trots op de ruim 400 vrijwilligers die zich structureel of incidenteel inzetten tijdens activiteiten of projecten van Saam Welzijn.

Een aantal cijfers op een rij:

Vrijwilligerswerk verdeeld over de kernen:
50% werkt in Dalfsen,
20% in Nieuwleusen,
20% in Lemelerveld
10% is verspreid over de kleinere kernen.

Leeftijd van de vrijwilligers (voor zover bekend):
> 75% van onze vrijwilligers is > 50 jaar. Waarvan 30% zelfs >76 jaar. Deze laatste groep mensen van 76+ doet vaak structureel vrijwilligerswerk, meestal al jaren lang. Hierdoor ontstaan, op het moment dat zij stoppen, problemen in de vervanging. Er zijn weinig jongere mensen die wekelijks of om de week een dagdeel vrijwilligerswerk willen of kunnen doen.
Het is steeds meer een uitdaging om het aanbod aan hulp en faciliteiten, wat we jaren konden bieden, in stand te houden.

Wat de vrijwilligers doen:
≈ 40% is betrokken bij het organiseren van activiteiten in de soosruimten of buiten in de gemeente. Denk bij dit laatste aan de jaarlijkse kinderactiviteiten en de scootmobiel- en fietstochten.
> 50% verzorgt/ondersteunt anderen bij het Eetcafé, als gastdame/-heer in de soos, is fruitsnijder of zorg-vrijwilliger, bezoeker bij rouw of Infopunt-vrijwilliger.
≈ 25% staat persoonlijk klaar als maatje of klusser.
≈ 10% is ANWB Automaatje chauffeur.

Uit de percentages blijkt dat er mensen zijn die twee of meer vrijwilligersfuncties bij Saam Welzijn uitvoeren. We hebben op dit moment geen cijfers beschikbaar die inzicht geven over hoeveel mensen dit zijn.

Onze vrijwilligers zorgen niet alleen voor het welzijn van anderen, hun werk als vrijwilliger levert hen zelf ook welzijn op. Het is mooi om die wisselwerking te zien. Je ontvangt omdat je geeft en je geeft omdat je ontvangt.

Een mooi verhaal over een transformatie van nieuwe inwoner naar waardevolle vrijwilliger leest u in het interview op pagina 20.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen met het Vrijwilligerspunt

Beatrijs Groenewold (l) en Ivonne Saueressig

Het Vrijwilligerspunt koppelt vrijwilligers aan lokale organisaties en probeert zo passend vrijwilligerswerk te vinden voor iedereen. Nu het voor verenigingen én bedrijven lastiger wordt om de juiste mensen te vinden, kan een andere benadering juist kansen bieden. Ivonne Saueressig en Beatrijs Groenewold adviseren bedrijven die maatschappelijk verantwoord willen ondernemen over de meerwaarde van vrijwilligerswerk.

Ivonne: “Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen is landelijk al een tijdje een thema en daar wilden we meer mee doen, door lokale bedrijven te betrekken bij vrijwilligerswerk. Daarom was ik heel blij toen Beatrijs zich vorig jaar bij ons meldde, op zoek naar een zinvolle invulling van haar vrije uren. Ze wilde graag haar kennis en kunde inzetten. Vanwege haar achtergrond in HR heb ik haar gevraagd om te helpen met het inrichten en vormgeven van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen in Dalfsen.”

Noaberschap

De Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV) biedt hiervoor een toolkit onder de naam Good Busy, vertelt Ivonne: “Daar zit een gedachtengoed achter met trainingen en workshops. Met de kennis die Beatrijs heeft van het bedrijfsleven kan zij in kaart brengen wat dat voor bedrijven zou kunnen opleveren. Daarmee gaan we nu de boer op.”

Beatrijs: “We kennen hier allemaal het noaberschap, iets voor een ander doen is heel gewoon. Ook binnen bedrijven gebeurt dat veel, bijvoorbeeld als medewerkers in de pauze druk zijn met het voorbereiden van een dorpsfeest. Er wordt veel vrijwilligerswerk gedaan tijdens werktijd, maar daar wordt weinig over gecommuniceerd. Terwijl het je veel kan opleveren. Het versterkt de sfeer en de perceptie van je merk. Medewerkers ontwikkelen door vrijwilligerswerk vaardigheden en competenties, bijvoorbeeld op het gebied van organisatie en communicatie. Als werkgever maakt dat je aantrekkelijk voor de arbeidsmarkt.”

Ivonne: “Vooral jonge mensen vinden het belangrijk dat een bedrijf maatschappelijk verantwoord bezig is. En op een krappe arbeidsmarkt heb je daarmee een mooie wervingstool. Dat is de boodschap die we vanuit het Vrijwilligerspunt bij bedrijven neerleggen. We hebben vrijwilligers nodig en het is mooi dat je als bedrijf je werknemers daar een stukje in tegemoetkomt, maar wees je vooral ook bewust van wat het je op kan leveren. Het is onze taak om lokale bedrijven daar bewust van te maken.”

Mooie PR voor je bedrijf

Beatrijs: “Laat zien dat je als bedrijf maatschappelijk verantwoord werkt, vertel dat je vrijwilligerswerk faciliteert. Dat is misschien niet zo gebruikelijk, veel ondernemers zien dat een beetje als dikdoenerij. Maar het is mooie PR voor je bedrijf, waardoor mensen voor je willen werken en blijven werken.”

“Laat zien dat je maatschappelijk verantwoord werkt en vrijwilligerswerk faciliteert”

Ivonne: “In een plattelandsgemeente als Dalfsen en is het ‘ons kent ons’. We zetten ons vanzelfsprekend voor van alles in en zijn niet gewend om dat vrijwilligerswerk te noemen. We doen dat gewoon. Neem bijvoorbeeld een accountantskantoor dat de penningmeester van een lokale organisatie helpt de jaarrekening op orde te krijgen. Dat is hun werk, dus het lijkt misschien geen moeite, maar het levert aan de andere kant ontzettend veel op. Passend vrijwilligerswerk is het mooiste wat er is.”

Minder verloop

Beatrijs: “Ik sprak daarover met iemand uit Amsterdam, die viel bijna van zijn stoel toen hij hoorde hoe makkelijk dat hier in de regio gaat. Daar moeten ze echt leuren en sleuren om mensen überhaupt iets voor een ander te laten doen. Maar wij doen het gewoon en praten er niet over, terwijl het echt iets met je bedrijf doet. In een onderzoek van PWC gaf 94% van de medewerkers aan dat vrijwilligerswerk ze een beter humeur gaf. Goed doen maakt je blij. 79% van de mensen wil graag werken bij een betrokken bedrijf en er is 57% minder verloop als medewerkers zich betrokken voelen bij een bedrijf dat zich inzet op het gebied van vrijwilligerswerk.” Ivonne: “Hoe sta je in het leven, hoe sta je in de maatschappij als bedrijf? Het gaat niet alleen om winst maken. Natuurlijk is dat belangrijk, maar er zijn ook zaken die op een andere manier iets opleveren voor je bedrijf. Die boodschap proberen we helder te krijgen en uit te dragen.”

Want het vinden van vrijwilligers blijft een kunst, vertelt Ivonne: “Steeds meer organisaties hebben moeite om vrijwilligers te vinden. Die vijver wordt steeds kleiner. Daarom zoeken we naar andere manieren om dat vrijwilligerswerk toch in te blijven vullen, want de gemeenschap moet wel leefbaar blijven. Daar hebben we lokale ondernemers voor nodig, zij maken ook deel uit van de gemeenschap.”

Bewustwording

Door de meerwaarde van vrijwilligerswerk ook bij bedrijven onder de aandacht te brengen wil het Vrijwilligerspunt bewustwording creëren. Ivonne: “We kunnen vrijwilligerswerk niet meer op de oude manier blijven invullen. Een vrijwilliger vinden die standaard twee dagdelen per week beschikbaar is? Gaat je niet lukken. Mensen willen echt nog steeds van alles doen, maar tijd is kostbaar en beperkt. Daarom moet je soms anders zoeken.”
Beatrijs: “Voor een bedrijf met meerdere vestigingen in Overijssel hebben we een menukaart gemaakt. Via QR-codes kunnen de medewerkers direct vacatures bekijken voor vrijwilligers in hun eigen woonplaats. Daardoor is de drempel een stuk lager.”
Ivonne: “Dit bedrijf heeft voor elke medewerker vier dagen per jaar beschikbaar voor vrijwilligerswerk. Met de menukaart kunnen ze iets kiezen waar ze zelf ook blij van worden. En dan zijn die vier dagen alleen maar leuk.” Beatrijs: “Dat levert ook weer mooie verhalen op aan de koffietafel, mensen maken elkaar enthousiast. Er ontstaat een ander soort verbinding. Als je dat als bedrijf kunt bieden willen mensen graag voor je werken.”

Opbouwwerk

In 2023 was de divisie opbouwwerk onderbezet door vertrek van collega's en organisatorische keuzes. In september zijn we vanuit opbouwwerk, ouderenwerk en mantelzorgondersteuning gaan werken als welzijnswerker breed en werd het team volwassenen uitgebreid met twee collega's naar een team van zeven welzijnswerkers met buurtgericht werken volgens de opbouwwerk-methodiek.

In de kern Dalfsen zijn we vooral bezig geweest met het vorm en aandacht geven rond het thema armoede en specifiek de energiearmoede, die heel actueel was. Samen met diverse partijen als gemeente en woonstichting Vechthorst zijn we de buurt in geweest om het thema te bespreken en eventueel vroegtijdig problemen te signaleren (totaal ruim 70 gesprekken). Ook hebben we geprobeerd een zogenoemde FIX brigade op te zetten, helaas is dat in Dalfsen niet gelukt.
Daarnaast liep ook de werkgroep Financiën door, waarin allerlei informatie gedeeld wordt met diverse partijen. In de werkgroep Financiën zijn vertegenwoordigd: Humanitas, De Kern, Vluchtelingenwerk, SchuldHulpMaatje, consulenten schuldhulpverlening gemeente, beleidsmedewerker en consulent Inkomen van de gemeente, woonstichting Vechthorst en Vechtdal Wonen, Saam Welzijn en infopunt, Bibliotheek (6 x bij elkaar geweest).

- In maart 2023 hebben we opnieuw een **Hulp bij het invullen van de belastingaangifte** georganiseerd, voor het eerst in samenwerking met Bibliotheek Dalfsen en Humanitas. 7 vrijwilligers van betrokken partijen hebben voor ruim 30 mensen de aangifte verzorgd.

- In 2023 is de samenwerking met **Vechthorst** geïntensiveerd (zie ook het interview op pagina 12) en zijn we gezamenlijk opgetrokken in de wijkaanpak in de zogenoemde "Erven en Kampen" in Dalfsen (ruim 80 interacties). Daar is bijvoorbeeld de kerstboomactie ontstaan: er zijn in december in 7 buurten kerstbomen geplaatst en samen met de buurt versierd.

- Er is in het najaar van 2023 een start gemaakt met het **Project Deelkasten** Dalfsen. De eerste in geplaatst met als doel een uitbreiding van de kasten in Dalfsen in 2024.

- Het project **schoolfruit** ging weer van start. Op basisschool de Spiegel zorgen 10 vrijwilligers er voor dat alle kinderen 3 x per week fruit krijgen.

- We zijn vanuit het opbouwwerk nauw betrokken bij de **Infopunten** en we zaten daar in 2023 ruim 60 keer omdat het Infopunt een laagdrempelige plek is waar inwoners komen.

- Naast alle buurt- en wijkacties hebben we in 2023 ongeveer 20 **individuele bezoeken** afgelegd. Onder andere doordat we mensen die nieuw zijn komen wonen in de buurt bezoeken en welkom heten in de buurt, maar ook in het kader van geen netwerk, een vraag of eenzaamheid.

- Wekelijks eetcafé op maandag in de Trefkoele+ (50 x) met 50 deelnemers per avond, en 8 vrijwilligers. In 2023 is de poule van vrijwillige koks uitgebreid met 4 koks. Vanaf sept 2023 is er ook 1 x per maand op vrijdag eetcafé met 3 vrijwilligers en circa 30 deelnemers. In Nieuwleusen is er elke donderdag avond een eetcafé, circa 30 deelnemers, 4 vrijwilligers. 1 x per maand sluit een groep van Interakt contour aan met 10 a 15 personen. En 1 x per maand komt er een groep van Philadelphia van 10 personen mee-eten.

Feiten & cijfers 2023

Digitaal vragenuur, Uitprobeerdienst en CNO

340 bezoekers Digitaal vragenuur op locatie

31 acties voor de Uitprobeerdienst

64 mensen bereikt via Digitaal vragenuur huisbezoek

15 bewoners Crisis Noodopvang (CNO) Hof van Dalfsen geholpen met allerlei acties

Buurtbemiddeling

23 aanmeldingen

65% opgelost

4x deelname coördinator landelijk en regionaal overleg

9 bemiddelaars

4x intervisie bemiddelaars

1x training coördinator tot supervisie gespreksleider

Vrijwilligerspunt

30 getrainde EHBO-vrijwilligers

1 deelname ondernemersbeurs

vrijwilligerswaardering:

3 EHBO-trainingen

3 winnaars Overijsselse Vrijwilligersprijs

600 attenties uitgereikt

30 matches via vacaturebank

15 matches via vrijwilligersmakelaar

12 deelnemende organisaties vrijwilligersmarkt

6x Training / voorlichting / inspiratiesessies vanuit BestuurdersCentraal

6 nieuwsbrieven

externe vertrouwenspersoon voor **4** organisaties

Automaatje

343 klanten

75 nieuwe aanmeldingen

1.113 ritten

35 chauffeurs

gemiddeld **3** per dag

47 ritten in de drukste week (december)

Open tafels voor lekker eten en gezellig contact

Na het sluiten van Het Noaberhuus bundelden Trefkoele+ en Saam Welzijn hun krachten. Met het concept Open Tafels staat de Trefkoele+ iedere maandagavond nu in het teken van een gezellige en smaakvolle avond. Een enthousiaste groep van vrijwilligers maakt alles gereed voor een grote groep liefhebbers: “Vaak zijn er wel zo’n 50 personen per keer.”

Hoewel het haar voorkeur heeft om niet bij naam genoemd te worden, wil de vrijwilligster wel haar positieve ervaringen kwijt over het eetcafé: “Het heeft mij zoveel gebracht. En het brengt mij nog steeds heel veel. Een goed gesprek, gezelligheid en ook de praktische zaken zijn hartstikke leuk.” Die praktische zaken bestaan voor haar uit verschillende dingen. Samen met een groep van vijf vrijwilligers bereidt ze iedere maandag de avond voor. Dat begint rond een uurtje of half vijf met het dekken van de tafel en ein-

digt met de afwas in de keuken. “Maar zelfs de afwas vind ik harstikke leuk,” voegt ze lachend toe. Dat een flinke bult afwas zich ophoopt, is inmiddels niet meer te voorkomen: “Iedereen is welkom en dat merken we ook aan de opkomst. Het is iedere maandagavond weer een mooi gezelschap.”

Welkome afleiding

Ze verhuisde samen met haar man van Dalfsen naar Nieuwleusen. Na het overlijden van haar man kwam ze er alleen voor te staan. Het eetcafé zorgde toen voor een welkome afleiding: “Ik had veel verdriet na-dat ik mijn man verloor. Toen zei een kennis van mij dat ik een keertje mee moest gaan naar het eetcafé. Om ook weer onder de mensen te zijn.” Daar beleefde ze direct veel plezier aan. Eerst als deelneemster aan de maaltijden, later werd ze zelf vrijwilligster. Voor de coronatijd startte ze als vrijwilligster in het eetcafé: “Elke maandag ben ik in de weer. Eerst bekijken we hoeveel mensen er zijn en dan gaan we direct aan de slag. Maar uiteraard is er onderling ook ruimte voor een bakje koffie. Want ik vind het hartstikke gezellig om te kletsen.”

“Mede door het eetcafé voel ik me erg thuis in Dalfsen”

Het is voor Martine Dekker van Saam Welzijn een mooi voorbeeld waar Open Tafels voor staat: “Het doel is dat mensen andere mensen ontmoeten. Dat ze in gesprek gaan en elkaar beter leren kennen. Het is een makkelijke manier om contact te maken met inwoners uit de buurt. Het zorgt ook voor een betere leefbaarheid.” Zo ervaart de vrijwilligster van Open Tafels het ook: “Mede door het eetcafé voel ik me erg thuis in Dalfsen.”

Contacten buiten het eetcafé

De sociale contacten tijdens Open Tafels zijn inmid-dels zo gezellig, dat ze niet alleen op maandagavond afspreken. Het is voor haar een mooi voorbeeld dat het sociale contact het eetcafé ook overstijgt: “Zo ga ik nu wel eens naar de Ikea met een vriendin die ik

Martine Dekker

bij het eetcafé heb leren kennen. Of we doen doorde-weeks gewoon gezellig een bakje koffie bij elkaar. Er zijn veel mensen eenzaam. En waar moet je naartoe als je alleen bent? Het eetcafé is daar echt een mooie oplossing voor.”

Saam Welzijn staat klaar

Ze voelt zich gehoord. Niet alleen door de bezoekers van het eetcafé, maar ook door de medewerkers van Saam Welzijn: “Ik kan met alles bij ze terecht. Met vragen over het eetcafé, maar ook met mijn privéza-ken kan ik altijd bij ze aankloppen. Dat is erg fijn. Je merkt dat ze geïnteresseerd zijn en dat ze echt met je meedenken.”

“Ik kan altijd bij ze aankloppen. Dat is erg fijn. Je merkt dat ze geïnteresseerd zijn en echt met je meedenken”

Dat Saam Welzijn met dit initiatief een verschil voor haar maakt is iets waar Martine zich sterk voor maakt. Ze komt bovendien zelf ook niet uit Dalfsen en herkent zich in het beeld van de vrijwilligster: “Door in mijn eigen woonplaats te gaan werken leer ik steeds meer mensen kennen. Ik vind het erg waar-devol dat ik door mijn werk ook anderen kan helpen zich hier thuis te voelen.”

Welzijnswerk volwassenen Lemelerveld

2023 was qua teambezetting voor het welzijnswerk voor volwassenen een roerig jaar. In Lemelerveld werkten tot september alleen een ouderenwerker voor 16 uur en een medewerker van team Mantelzorg voor 24 uur (voor zowel als Dalfsen als Lemelerveld). Opbouwwerk was niet meer aanwezig in Lemelerveld. De vragen omtrent opbouwwerk werden door de ouderenwerker opgevangen. In september heeft Saam Welzijn besloten om van alle medewerkers in het volwassenenwerk brede welzijnswerkers te maken.

Door personeelswisselingen/-tekorten is sindsdien de bezetting niet volledig geweest en is er van oktober tot nu 1 welzijnswerker voor volwassenen voor 24 uur aan het werk in Lemelerveld (waarvan gemiddeld 4 uren voor gemeentebrede projecten).

- In 2023 zijn er 18 inwoners bezocht middels een of meerdere **huisbezoeken** door de ouderenwerker/brede welzijnswerker, vaak in het kader van eenzaamheid, meer de deur uit willen of vragen omtrent het ouder worden.

- De **BRAS-groep**, de samenwerking tussen vrijwilligers en welzijnswerkers van Brugstede, `t Anker en Saam Welzijn is ook in 2023 actief geweest. De BRAS-groep heeft tot doel om ontmoeting tussen alle ouderen in Lemelerveld te bevorderen, ongeacht hun woonsituatie (zelfstandig, Anker of Brugstede). Mede door deze groep was het onder andere mogelijk dat ongeveer 100 oudere Lemelervelders naar het Shanty-festival konden tijdens de Feestweek.

- De **Huiskamer van Lemelerveld** (laagdrempelige dagbesteding waar iedereen welkom is) had in 2023 14 vaste bezoekers.

- Vanuit **Proeftuin Lemelerveld**, een project dat samen gedragen wordt door Saam Welzijn, Vechtdal Wonen, Vechthorst, ZGR en Rosengaerde, zijn wijkschouwen en een inwonersavond georganiseerd met inwoners uit Lemelerveld. Hieruit kwamen drie thema's naar voren die in 2023 verder uitgewerkt zijn. Dit zijn: toekomstbestendig wonen in Lemelerveld, domeinoverstijgend samenwerken en versterkte informatievoorziening, dit ook in nauwe samenwerking met het Infopunt. In 2024 zal dit verder met inwoners van Lemelerveld vormgegeven worden.

- Ongeveer 60 personen zijn er gesproken tijdens verschillende **wijkschouwen**, samen met collegae en bijvoorbeeld ook samen met Vechthorst. Onder andere m.b.t. de Proeftuin.

- **Welzijn op recept**, de samenwerking met huisartsen, fysiotherapie psycholoog, de Kern en Thuiszorg, heeft 11 recepten opgeleverd in 2023.

- In samenwerking met Alice Kramer, geestelijk verzorger, is **Meer dan Koffie en kletsen** in Lemelerveld georganiseerd. In 6 bijeenkomsten werd er door de geestelijk verzorger met een groep van ongeveer 6 mensen gesproken over verschillende diepgaandere onderwerpen.

- Saam Welzijn heeft in samenwerking met **Kulturhus de Mozaïek** verschillende activiteiten in en buiten de Mozaïek ondersteund waar nodig. Er waren in 2023 veel jubilea te vieren! De gymdocent van

de ouderengym was 45 jaar in dienst, de Koersbal bestond 30 jaar en de Jeu de Bouleclub 25 jaar!

- Saam Welzijn en Kulturhus de Mozaïek hebben ondersteund bij een initiatief van **Tielbeke transport** waarbij 170 65+ers genoten van een stampottenbuffet en een mooi optreden bij het bedrijf.

- De **Uitprobeerdienst** heeft sinds eind 2023 ook een vaste vrijwilliger in Lemelerveld. Hij kan in zijn eigen dorp de inwoners adviseren over slimme technologie, deze desgewenst plaatsen en thuisscans uitvoeren. Hij heeft al meerdere inwoners geholpen!

- Saam Welzijn heeft een bijeenkomst georganiseerd voor alle **organisaties** zoals de kerken, de Zonnebloem en Duurzaam Leefbaar Lemelerveld; allemaal organisaties die met vrijwilligers werken en veel bij mensen achter de voordeur komen. De bijeenkomst was in het kader van informatie uitwisselen en kijken waar we (met) elkaar kunnen versterken/helpen of samenwerken. Plan is om hier een jaarlijks terugkerende bijeenkomst van te maken.

- Tijdens de **Dag van de mantelzorg** heeft de mantelzorgwerkgroep een mooie ontspanningsavond voor de mantelzorgers in Lemelerveld georganiseerd.

- Tijdens een **vrijwilligersbijeenkomst** rond kerst kregen alle vrijwilligers zoals elk jaar een kerstattentie. Voor de tweede keer werd deze bijeenkomst samen met Kulturhus de Mozaïek georganiseerd. Goochelaar Magic John was uitgenodigd voor het entertainment.

- Op tweede kerstdag werd er voor de tweede keer een **kerstbijeenkomst** georganiseerd door Saam Welzijn, dit keer in samenwerking met de Mozaïek. Er werd door een vrijwilliger een dialectquiz gepresenteerd, en de broodmaaltijd werd gesponsord door de plaatselijke bakker. Alles in het kader van: niemand hoeft alleen te zijn met kerst. Zo`n 24 mensen namen deel aan deze gezellige middag.

Gemeentebrede projecten

KERNGEZOND
GEMEENTE DALFSEN
Lang leve(n) thuis.

Lang Leve(n) Thuis
Dit is een project waarbij vrijwilligers willekeurig geselecteerde 75-plussers bezoeken om middels een vragenlijst gebaseerd op alle leefgebieden van Mijn Positieve Gezondheid in gesprek te gaan. Hierbij kunnen de vrijwilligers advies geven over hoe men op een fijne veilige manier kan leven, nu en in de toekomst, met betrekking tot welzijn, wonen, zorg etc. Vrijwilligers hebben in 2023 87 mensen bezocht.

Scootmobieltraining
Ook in 2023 is in samenwerking met Veilig Verkeer Nederland een scootmobieltraining georganiseerd. De training bevatte zowel theoretische lesstof als oefeningen in de praktijk. Iedereen in de gemeente Dalfsen die in het bezit is van een driewielfiets of een scootmobiel kon gratis deelnemen.

Week tegen huiselijk geweld,
kinder- en ouderenmishandeling
De aandachtsfunctionarissen voor huiselijk geweld en kindermishandeling en huiselijk geweld en ouderenmishandeling van Saam Welzijn zijn dit jaar i.s.m. Gemeente Dalfsen en De Kern weer bezig geweest met de week tegen geweld.

Dit jaar is er op de dag tegen ouderenmishandeling een bijeenkomst georganiseerd waarin verschillende organisaties met elkaar in gesprek gingen over hun ervaringen op het gebied van ouderenmishandeling in hun werk en over hoe dit te signaleren en hierop te handelen.

Erika de Weerd (l) en Antoinet Kootstra

“Door krachten te bundelen zijn we van waarde”

Eén loket waar je met al je vragen terechtkunt, dat is de missie van het Infopunt. Elk Kulturhus in de gemeente Dalfsen heeft inmiddels een eigen Infopunt. Antoinet Kootstra, coördinator Infopunt bij Saam Welzijn, en Erika de Weerd van de bibliotheek Dalfsen zijn twee drijvende krachten achter de doorontwikkeling van deze belangrijke voorziening.

Erika: “Een jaar of zeven geleden is het Infopunt opgestart vanuit de bibliotheken. Inwoners kunnen er terecht voor antwoord op vragen en voor ondersteuning bij bijvoorbeeld het invullen van eenvoudige digitale formulieren. Waar nodig worden mensen warm doorverwezen naar organisaties met meer

expertise. Het Infopunt werd aanvankelijk bemand door vrijwilligers die, waar nodig, de hulp konden inroepen van beroepskrachten van maatschappelijk werk, Humanitas, Saam Welzijn en de bibliotheek."

Infopunt als eerste toegang

Hoewel steeds meer mensen bekend zijn met het Infopunt, bleek gaandeweg dat veel inwoners en professionals toch niet precies weten waar ze met welke vraag naartoe moeten, vertelt Erika. "Je kunt bij het Infopunt binnenlopen, maar ook rechtstreeks contact opnemen met een van de organisaties of bellen met het Klantcontactcentrum van de gemeente. Dat blijft toch ingewikkeld. Daarom hebben we een werkgroep opgericht vanuit de vraag: hoe kunnen we ervoor zorgen dat het Infopunt de eerste toegang wordt? De aanstelling van Antoinet als coördinator was de start van de doorontwikkeling van het Infopunt. We zijn heel blij met haar, ze komt uit Dalfsen en ze was hiervoor in dienst bij Humanitas, dus ze kent de sociale kaart en de partners in het sociaal domein."

De vraag achter de vraag

Antoinet: "Een van de veranderingen die we hebben doorgevoerd is dat er nu altijd een beroepskracht aanwezig is van een van de partners: maatschappelijk werk de Kern, Humanitas, de bibliotheek en Saam Welzijn. Stuk voor stuk professionals die gewend zijn om echt op zoek te gaan naar de vraag achter de vraag."

"Als ik niet met haar gepraat had, dan waren we nooit achter die achterliggende problemen gekomen"

Waarom is dat zo belangrijk? Antoinet geeft een voorbeeld: "Een paar weken geleden kwam er een mevrouw met een vraag over mantelzorg. Ze was slecht ter been, dus nadat ik haar vraag had beantwoord liep ik even met haar mee terug naar de fiets. Tijdens dat stukje lopen vertelde ze dat haar man onlangs was overleden. Ze maakte de post niet open, ze was niet digitaal vaardig en vond het lastig haar kinderen om hulp te vragen. De week erop is ze bij het Infopunt geweest en hebben we een afspraak gemaakt met iemand die haar kon helpen met de thuisadministratie. Als ik niet met haar gepraat had, maar alleen haar eerste vraag had beantwoord, dan waren we nooit achter die achterliggende problemen gekomen. Dat is de meerwaarde als je net even verder kijkt."

"Preventie begint met zichtbaar zijn. Als mensen je kennen, zullen ze eerder met hun problemen bij je komen"

Nieuwe balie en spreekkamers

Het nieuwe Infopunt onderging ook een zichtbare verandering in de Trefkoele+. Erika: "In de doorontwikkeling hebben we de inrichting ook meegenomen. Het Infopunt zat een beetje weggestopt achter in de bibliotheek. We hebben nu een mooie balie bij de ingang van de Trefkoele+ en twee spreekkamers. Als de vrijwilliger of beroepskracht merkt dat een vraag privacygevoelig is, kunnen ze daar even gaan zitten met een kop koffie. Dan is er echt even de ruimte voor een gesprek en kun je de vraag achter de vraag ontdekken."

lees verder ▶▶

Antoinet: “Dat is wat je wil, dat is preventie en dat begint met zichtbaar zijn. Als mensen je kennen zullen ze eerder met hun problemen bij je komen.”

De koppeling met de andere partijen in het Kulturhus is een meerwaarde voor het Infopunt, vertelt Antoinet: “Soms komen er over een bepaald onderwerp veel vragen binnen. Een voorbeeld is dementie en het herkennen ervan. We krijgen daar momenteel veel vragen over en de bibliotheek kan daarop inspelen door een hoek over dementie in te richten. En vanuit de bibliotheek kun je weer doorverwijzen naar het Infopunt. Die samenwerking tussen de verschillende organisaties is ontzettend belangrijk om mensen te ondersteunen. We hebben allemaal hetzelfde doel: we willen iets betekenen voor de mensen in ons werkgebied. En als je elkaars kracht goed kent, laat je makkelijk je eigen organisatie los. Door krachten te bundelen zijn we van waarde.”

Oefenpunt

Hoe meer vragen er bij het Infopunt worden gesteld, hoe beter het beeld van problematiek die leeft onder de inwoners. Daar kan vervolgens gericht op ingezet worden. Een van de nieuwe initiatieven die dat heeft opgeleverd is het Oefenpunt. Erika: “Veel hulpvragen voor het Infopunt hebben te maken met basisvaardigheden: taal, rekenen en digitale vaardigheid. Bij het Oefenpunt kunnen inwoners één ochtend in de week in Dalfsen en Nieuwleusen terecht om te oefenen in die basisvaardigheden.”

> “De belangrijkste vraag moet zijn: wat heeft deze inwoner op dit moment nodig?”

Erika vervolgt: “Het Infopunt en de verschillende spreekuren fungeren als toeleiders naar het Oefenpunt. Dus als jij als professional bijvoorbeeld merkt dat een cliënt de aanwijzingen voor bepaalde medicatie niet goed begrijpt, dan kun je doorverwijzen naar het Oefenpunt. Daar kan iemand dan laagdrempelig met leesvaardigheid aan de slag.”

Antoinet: “Op die manier probeer je mensen op een gelijkwaardige manier tegemoet te komen bij wat niet lukt.” Erika: “En het werkt ook andersom: bij het Oefenpunt kun je signaleren dat iemand nog vragen heeft waar het Infopunt bij kan helpen. Zo komen mensen op verschillende plekken binnen. Het maakt niet uit welke ingang je hebt, maar wel dat de professionals hetzelfde verhaal vertellen en hetzelfde uitdragen. Natuurlijk heeft iedere professional zijn eigen expertise en moet je niet op de stoel van iemand anders gaan zitten. Maar de belangrijkste vraag moet zijn: wat heeft deze inwoner op dit moment nodig?”

> “Veel hulpvragen voor het Infopunt hebben te maken met basisvaardigheden: taal, rekenen en digitale vaardigheid”

Ingezet op samenwerking

Antoinet: “Als coördinator Infopunt heb ik echt ingezet op samenwerking. Het is belangrijk dat mensen merken dat het niet uitmaakt wie je aanspreekt, maar dat je te allen tijde geholpen gaat worden met je vraag. Zodat mensen zich gehoord, gezien en geholpen voelen. En dan zijn aantallen niet eens zo belangrijk. Als er één iemand in de week is geweest die zegt, ik ben bij het Infopunt geweest en er is daadwerkelijk iets voor mij veranderd, dan hebben we het goed gedaan.”

Jongerenwerk

Lemelerveld

- 11 openstellingen van het **jongerencentrum** afgelopen jaar. De eerste keer waren het er 12 maar dit liep al snel terug.
- Gemiddeld 2 x per week **straathoekwerk** uitgevoerd.
- We hebben 5 keer **koppelwerk** gedaan, het jongerenwerk heeft 4 bijeenkomsten georganiseerd i.s.m. de jeugdagenten.
- Het jongerenwerk in Lemelerveld heeft het afgelopen jaar 4 activiteiten georganiseerd voor **nieuwe doelgroepen 12+**.
- **Hangjongeren**
  Jongeren uit Lemelerveld hangen nog vaak rond het Kulturhus. Op de schoolpleinen wordt geen overlast gesignaleerd dan wel gemeld, echter ervaren buurtbewoners rondom het Kulturhus en Kroonplein wel overlast. Vanuit overlastmeldingen is er contact geweest met voorgezet onderwijs in de naastliggende gemeente.
- 3 deelnemende scholen aan het **Overloperproject**, drie deelnemende scholen **scholenproject.**
- 10 **casussen**.
- 1 preventieve **ouderavond** met 50 bezoekers.
- De **Timmerweek** wordt voorbereid i.s.m. een werkgroep waar 9 vrijwilligers aan bij dragen. Aan de timmerweek hebben 140 kinderen deelgenomen met ondersteuning van 30 vrijwilligers, dit zijn vrijwilligers waar wij alleen voor de timmerweek een beroep op kunnen doen.
- **Meidenwerk** basisschool leeftijd en 12+ 1 activiteit georganiseerd.
- Het jongerenwerk heeft het afgelopen jaar 7 **activiteiten** zelf georganiseerd en uitgevoerd.
- Het jongerenwerk heeft in 2024 14 **kinderactiviteiten** gecoördineerd in Lemelerveld, de activiteiten worden uitgevoerd door 10 vrijwilligers.
- 5 **kinderdisco's** georganiseerd in 2024, met een gemiddeld aantal bezoekers van 70 kinderen per keer.

Gemeentebreed

KIES

Twee KIES groepen gedraaid i.s.m. de Kern voor kinderen van groep 4 t/m 8. Waarvan in totaal 12 deelnemers en 4 ouderavonden. Twee KIES voor het jongere kind 8 deelnemers en 4 ouderavonden. In totaal hebben er 14 kinderen deel genomen aan KIES voor mij.

Piep / Billy Boem

Eén **Piep zei de muis**-groep gedraaid voor 6 kinderen van groep 1 t/m groep 4. Voor aanvang van de Piep-groep een huisbezoek ter kennismaking met de ouders en afsluitend een gezamenlijke ouderbijeenkomst.

Eén **Billy Boem**-groep gedraaid voor 7 kinderen van groep 4 t/m 8. Kennismaking met alle ouders en afsluitend een gezamenlijke ouderbijeenkomst.

Voor elke vereniging een onafhankelijke vertrouwenspersoon

Sjoerd Hofstee (l), Ivonne Saueressig (m) en Mark Boiten (vertrouwenspersoon TC Dalfsen)

Grensoverschrijdend gedrag is een belangrijk en actueel thema. Bedrijven en verenigingen worden zich steeds meer bewust van hun verantwoordelijkheid voor een veilig sociaal klimaat. Het aanstellen van een vertrouwenspersoon is daarbij een belangrijke stap. Maar hoe regel je zoiets als relatief kleine vereniging, die wordt gerund door vrijwilligers? Het Vrijwilligerspunt van Saam Welzijn biedt hulp. Toerclub Dalfsen maakt er dankbaar gebruik van, vertelt voorzitter Sjoerd Hofstee.

Sjoerd: “Onze vereniging heeft zo’n 225 leden. Daarom willen we thema’s als sociale veiligheid goed geregeld hebben en het aanstellen van een vertrouwenspersoon is dan een belangrijke stap. Binnen onze vereniging hebben we iemand die daarvoor is opgeleid is en hij wilde die rol wel op zich nemen. Toen rees de vraag: is het eigenlijk wel verstandig om iemand van binnen de toerclub aan te stellen als vertrouwenspersoon? Het liefst zouden we een onafhankelijk iemand aanstellen. Via de buurtsportcoach van de gemeente werden we doorverwezen naar het Vrijwilligerspunt van Saam Welzijn. Inmiddels is Ivonne Saueressig onze onafhankelijke vertrouwenspersoon.”

Inspringen op nieuwe trends

Ivonne is de drijvende kracht achter het Vrijwilligerspunt en inmiddels vertrouwenspersoon voor zes lokale verenigingen. “Het Vrijwilligerspunt is er voor ondersteuning van vrijwilligersorganisaties. Onder meer via onze digitale vacaturebank koppelen we vrijwilligers aan verenigingen. Maar we doen meer dan dat. We zetten volop in op kennisdeling en scholing. De maatschappij verandert, wij kijken continu welke vragen er leven. Er zijn steeds nieuwe trends waar we op in moeten springen. Zodat verenigingen weten: daar kan ik altijd terecht, daar word ik geholpen.”

> “Het is goed om te zien dat verenigingen bewust nadenken: wat zou er mis zou kunnen gaan en zijn we daarop voorbereid?”

Sjoerd: “Uit een enquête bleek gelukkig dat onze leden zich over het algemeen welkom voelen en op hun gemak zijn. Toch willen we dat beleid rond sociale veiligheid goed vormgeven. Daarom is er nu de vertrouwenspersoon en hebben alle bestuurders een VOG, een Verklaring Omtrent Gedrag.”

Ivonne: “Het is goed om te zien dat verenigingen bewust nadenken: wat zou er mis kunnen gaan en zijn we daarop voorbereid? Het liefst heb je natuurlijk dat er nooit iets gebeurt op het gebied van grensoverschrijdend gedrag. Maar mocht er wel iets voorvallen, dan wil je het goed geregeld hebben. Sociale veiligheid gaat verder dan alleen het aanstellen van een vertrouwenspersoon. Je moet er ook beleid op maken.”

Druk op vrijwilligers neemt toe

Sjoerd: “Dat het Vrijwilligerspunt daarbij ondersteunt, dat helpt echt. Wij hebben als vereniging al moeite genoeg om vrijwilligers te vinden. Het is een uitdaging om dit soort dingen te regelen en de druk op bepaalde rollen wordt ook steeds groter. Het is heel fijn dat we dan bij Saam Welzijn kunnen aankloppen.”

Ivonne: “Bestuursleden moeten steeds meer professionaliseren. Er zijn veel regeltjes en wetten, dat is bijna niet meer te bevatten. Via de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV) wisselen we onderling informatie uit, zowel op provinciaal als landelijk niveau. Overal in het land leven dezelfde vragen. Wij kunnen centraal informatie ophalen en die weer lokaal delen.”
Sjoerd: “Dat is handig, want dat netwerk hebben wij niet. Toen ik met het bestuur het beleid had geschreven omtrent de vertrouwenspersoon, heb ik daar met Ivonne naar gekeken. Zij kan dan zeggen: voor een andere vereniging werkte dit heel goed, denk ook eens die kant op.”

Tijdgeest

Ivonne: “We hebben de tijdgeest ook mee. Grensoverschrijdend gedrag was er altijd al, maar tegenwoordig komt het naar buiten. Dat is positief, maar dan moet je dus wel zorgen dat je het geregeld hebt. Ik kan voorlichting geven aan leden en het bestuur. We kunnen niet voorkomen dat er dingen misgaan, maar wel dat het verder uit de hand loopt omdat mensen nergens naartoe kunnen. Dat is heel erg prettig.”
Sjoerd: “We hebben een beleidsplan opgesteld met kaders, waar de leden zich binnen bewegen. De rollen zijn zo duidelijk, iedereen weet wat hij of zij moet doen. We hebben, naast de fietscommissie, commissies voor kleding, evenementen, sponsoring en de kantine.”

> “We kunnen niet voorkomen dat er dingen misgaan, maar wel dat het verder uit de hand loopt omdat mensen nergens naartoe kunnen”

Ivonne: “De Toerclub heeft het als vereniging goed voor elkaar. Echt een voorbeeld van bestuurlijke vernieuwing. Veel verenigingsbesturen raken overbelast omdat de bestuursleden alles zelf doen. Het bestuur moet besturen, voor de uitvoerende taken kun je commissies opzetten. Dan hou je het als bestuur veel langer vol.”

Gerco Kuiper

Schoolkinderen kennis laten maken met fruit

Saam Welzijn ondersteunt het EU-schoolfruitproject in meerdere regio's in het Vechtdal en het Reestdal. Gerco Kuiper zet zich daarbij enthousiast in als vrijwilliger in de regio van Nieuwleusen: "Voor mij is het fantastisch om kinderen blij te maken met fruit, waar ze misschien thuis de kans niet voor krijgen.''

Gerco kwam via de wekelijkse inloopdagen van Saam Welzijn in aanraking met het schoolfruitproject: "Hier worden dingen op tafel gelegd, kun je laten merken hoe het met je gaat en hoort Saam Welzijn ook hoe ze je kunnen helpen." Gerco worstelde met zijn epilepsie en alcoholgebruik, maar door de inloopdagen kreeg hij weer positieve impulsen en klom hij uit een dal: "Elsbeth Lenderink (welzijnswerker van Saam Welzijn) kwam naar mij toe met dit idee. Dat het schoolfruitproject echt iets voor mij zou zijn. En ik kan zeggen dat het ook echt zo is. Ik word er gelukkig van als ik zie dat de kinderen zo blij zijn met ons."

Fruit snijden voor verschillende scholen

Inmiddels is Gerco helemaal gestopt met alcohol en snijdt hij samen met verschillende andere vrijwilligers fruit voor vier scholen in Nieuwleusen. In het najaar van 2023 startte het schoolfruitproject, waarbij er 20 weken lang fruit wordt gesneden voor de deelnemende scholen. Hoewel er nog meer scholen meedoen

in de regio Nieuwleusen, doen de basisscholen de Wegwijzer, het Kompas, de Zaaier en de Tweemaster ook echt een beroep op de diensten van de vrijwilligers die het fruit snijden: “Voor andere scholen zijn er ook ouders van kinderen die het fruit snijden, maar voor deze vier scholen snijden wij het fruit.”

Zeggen waar het op staat

Voor Gerco is het belangrijk dat de communicatie met de andere vrijwilligers goed is. “Ik durf te zeggen waar het op staat, dus als er dan iets niet goed gaat dan geef ik dat aan. Er wordt bijvoorbeeld wel eens te vroeg begonnen met het snijden van fruit. Je doet het juist graag samen, daarom is het voor mij belangrijk dat wij ook met z’n allen op hetzelfde tijdstip beginnen.” Inmiddels zijn hierover duidelijke afspraken gemaakt en loopt het op rolletjes. “Saam Welzijn helpt ons daarbij, om te zorgen dat de sfeer goed blijft en er geen onderlinge onrust ontstaat bij de vrijwilligers,” geeft Gerco aan.

“Ik heb gezien hoeveel blije gezichten het oplevert”

Want dat hij samen met de andere vrijwilligers graag zijn best doet voor de schoolkinderen staat buiten kijf. Er zijn weinig momenten dat de goedgemutste vrijwilliger blijer wordt dan wanneer hij met het fruitkarretje de Spil uitrijdt: “Ze staan te trappelen op het schoolplein, want niet iedereen krijgt thuis de kans om vers fruit te eten. Inmiddels weten de kinderen ook wat ze kunnen verwachten en kennen ze ons. Dat is schitterend om te zien.”

Kinderen blij met variatie

Dat er af en toe wat minder enthousiast wordt gereageerd door de leerlingen, moet Gerco ook toegeven: “Tuurlijk hoor je wel eens dat ze het jammer vinden als ze weer hetzelfde krijgen. Wij proberen dan ook zoveel mogelijk te variëren. En voor de jongere kinderen snijden we het fruit in kleinere stukjes, voor de hogere groepen maken we vaak wat grotere stukken klaar.” De wens voor variatie zorgt er soms ook voor

Elsbeth Lenderink

dat er fruit en groenten voorbijkomen waar ze aan moeten wennen: “Je merkt dat de kinderen elkaar onderling helpen. Sommige kinderen kennen het fruit niet. Dan krijgen ze uitleg van kinderen die het wel van huis uit kennen en dan weten ze een beetje wat ze kunnen verwachten.” Gerco voegt er lachend aan toe: “Al moet ik wel eerlijk zeggen dat pastinaak maar bij weinig kinderen in de smaak viel.”

Het hele jaar door fruit

Mocht het project in de toekomst terugkomen en mocht het in de agenda passen, dan zet Gerco zich graag opnieuw in voor het schoolfruitproject: “En het zou heel mooi zijn als het in de toekomst het hele jaar doorgaat, want ik heb gezien hoeveel blije gezichten het op de scholen oplevert.” Maar daar houdt het voor Gerco nog niet op: “Hoe mooi zal het zijn als we het fruitsnijproject in de toekomst ook nog kunnen verbreden naar de hele buurt?”

Spelletjesavond zorgt voor sociaal contact

De tweewekelijkse spelletjesavonden in de Spil richten zich op spelletjesliefhebbers tussen de 25 en 65 jaar. Voor Saam Welzijn een perfecte mogelijkheid om ook een wat jongere groep te enthousiasmeren voor sociaal contact. Deelneemster Jetty Vos combineert gezelligheid en fanatisme: “Uiteindelijk wil je natuurlijk wel gewoon winnen.”

Het idee van de spelletjesavonden begon voor Jetty met een Facebookbericht: “Ik las op Facebook dat ze op zoek waren naar een gastvrouw voor kaartende 80-plussers. Hoewel ik zocht naar meer sociaal contact, was dit niet direct iets wat echt bij mij aansloot. Ik zag het meer als een rol als gastvrouw en dat wilde ik niet.” Ze nam contact op met welzijnswerker Elsbeth Lenderink en keek of er ook wat mogelijk was voor jongere leeftijdsgroepen: “De wens die ik had werd serieus genomen door Elsbeth en al vrij snel werd dit goed opgepakt.” Elsbeth vult aan: “Wij hebben dit echt samen gedaan. Het is voor Saam Welzijn een mooie manier om verbindingen tot stand te brengen.”

Tweewekelijks in de Spil

Saam Welzijn faciliteert de spelletjesavonden, waar iedereen tussen de 25 en 65 jaar welkom is. Iedere twee weken is het cafégedeelte in de Spil op dinsdagavond geopend voor deelnemers aan de spelletjesavond. Toch loopt het voor Jetty nog niet storm: “Wij zijn een keertje met een groep van 12 mensen geweest. Dat is eigenlijk wat je wil tijdens zo’n avond die in het teken staat van spelletjes. Dan heb je ook

de keuze om verschillende groepjes te maken, waarbij ze ook kunnen kiezen voor spelletjes waar ze zelf fan van zijn." Een groot aantal deelnemers is helaas nog niet de standaard: "Wanneer er soms maar een drietal of viertal mensen komt, dan wordt het al snel minder leuk. Bovendien wordt het dan ook lastiger om te variëren met de spellen die je speelt." Voor Jetty maakt die variatie het juist ook leuk: "Er zijn veel spelletjes waar ik van geniet. Al speel ik graag kleine spelletjes, zoals Keer op Keer, Skyjo of Clever. Ook het bordspel Azul vind ik leuk."

Betrokkenheid van Saam Welzijn

Is er een spelletjesavond geweest, dan houdt Elsbeth van Saam Welzijn altijd even vinger aan de pols. Ze appt dan met Jetty om te vragen hoe de avond is gegaan. "Je voelt de betrokkenheid van Saam, dat is fijn," zegt initiatiefneemster Jetty. Toch zijn er volgens haar nog kansen om het bereik te laten groeien: "Elsbeth zorgt dat het te zien is op social media en er is vaak aandacht voor in De Marskramer, maar misschien valt hier toch nog meer uit te halen. Het is wellicht een optie om ook te gaan flyeren." Voor Jetty is het ook meer dan alleen een avond spelletjes spelen: "Ben je een liefhebber van spelletjes, maar wil je ook graag sociaal contact? Dan is er naast het fanatieke spelen wat mij betreft ook ruimte voor een gezellig praatje."

Appgroep voor spelletjes

Hoewel de opkomst niet altijd even groot is op de spelletjesavonden, bestaat er inmiddels wel een appgroep voor fanatieke spelers. "Maar ook hierin merk ik wel dat het moeilijk is om iets te organiseren. Het is natuurlijk soms ook lastig te plannen, zeker wanneer er ook deelnemers zijn met onregelmatige werktijden in de zorg bijvoorbeeld." Het risico bestaat dat Jetty toch weer moet aankloppen bij haar man. "Een enkele keer een spelletje doen accepteert hij nog wel, maar het moet niet overdreven worden," zegt ze lachend. En dus geeft Jetty de moed nog niet op om in de toekomst de spelletjesavonden weer een nieuwe impuls te geven. "Wellicht moeten we toch eens overwegen om de doelgroep te verbreden. Dat eigenlijk elke volwassene welkom is. Zodat wij toch iedere twee weken een grote groep enthousiaste deelnemers hebben."

Jongerenwerk Staphorst

Disco groep 7 en 8 de Iekmulder in IJhorst

13 oktober hebben wij samen met 3 leerlingen van basisschool de Iekmulder een disco in IJhorst georganiseerd. De leerlingen hebben voor de muziek en de gezelligheid gezorgd! Het was een groot feest. Er waren rond de 22 leerlingen aanwezig.

Linogutsen

Linogutsen bibliotheek in Staphorst

26 oktober is er, in samenwerking met de cultuurcoach, een mooie cultuur-/kunstactiviteit georganiseerd in de bibliotheek. Er waren 8 kinderen aanwezig, die heel geconcentreerd bezig gingen met het linogutsen.

Open zolder jongerencentrum

Tijdens de open zolder avonden waren er altijd heel veel kinderen/jongeren. We waren 1 keer in de 2 weken open op donderdagavond. Er waren gemiddeld 50 a 60 kinderen/jongeren. Ze konden hier chillen, gamen, spelletjes spelen of lekker hangen. Het was altijd super gezellig! De SGP is ook langs geweest om kennis te maken met het jongerencentrum. Helaas moesten we stoppen met de open zolder vanwege de veiligheid: er kwamen teveel bezoekers. Gelukkig hebben we in 2024 een nieuw jongerencentrum aan de Van de Walstraat 1 (boven de gymzaal).

Open zolder

Aanwezigheid op de Pieter Zandt

We zijn wekelijks aanwezig op de Pieter Zandt tijdens pauzes en tussenuren. We komen hier in contact met jongeren. Op ouderavonden zijn we aanwezig om met de ouders in gesprek te komen. We vertellen wat wij doen en waarvoor jongeren ons kunnen benaderen.

Training Positieve Gezondheid

Wij hebben als jongerenwerkers de training Positieve Gezondheid gevolgd.

Jongerenwerkers Staphorst

After'scool

Wij bieden 1 keer in de 2 weken een buitenschoolse activiteit aan. Denk hierbij aan bingo, gamen, buiten sporten of een creatieve activiteit.

Social media

Om de jeugd te benaderen en ze de kans te geven om ons makkelijk te bereiken zijn we actief op sociale media. Dit houdt in dat we individuele contacten onderhouden, activiteiten promoten, onderwerpen

bespreekbaar maken en aanspreekbaar blijven voor een grote doelgroep. We plaatsen wekelijks berichten op onze socials, zodat de jeugd weet wat wij doen!

Week tegen eenzaamheid

Week tegen eenzaamheid

We hebben voor jong en oud een avond georganiseerd met plaatselijke ondernemers om het onderwerp eenzaamheid bespreekbaar te maken. De jeugd kennis laten maken met de ouderen en andersom. Op deze manier werd het duidelijk dat mensen van alle leeftijden te maken kunnen hebben met eenzaamheid. Aan het einde van de avond werden er goodiebags uitgedeeld met o.a deze kaart met tekst.

Suïcidepreventie

Samen met de gemeente Staphorst en de GGD zijn we actief bezig geweest met het thema suïcide. Zo stonden we met echte verhalen op de Staphorster jaarmarkt. Het was zo'n succes dat we hier dit jaar een vervolg aan geven. Samen met de wethouder hebben we voor publiciteit gezorgd middels een interview dat is gepubliceerd in de Staphorster krant en op social media.

Interview met wethouder

Opvang Oekraïne

Als jongerenwerkers waren we actief aanwezig bij de opvang van Oekraïners. We kwamen er wekelijks om de kinderen te leren kennen. Ook waren we actief in de buurt om de buurtbewoners te woord te staan.

Opvang Oekraïners

Waanders opvang / statushouders

De statushouders die in het voormalig hotel Waanders wonen, zitten daar tijdelijk. We kwamen er geregeld om met de kinderen te spelen, te kletsen en hen mee te nemen naar activiteiten. Ook onderhielden we goed contact met de ouders.

Opvang Waanders

Meidenwerk in Rouveen en Staphorst

In totaal hadden we vanuit het Meidenwerk contact met 40 kinderen. We merkten veel verschil in Staphorst en Rouveen. Zowel de persoonlijke als lichamelijke ontwikkeling lijkt in Staphorst verder te zijn.

Weerbaarheidstraining

In samenwerking met de Kern geven we 120 uur Weerbaarheidslessen per jaar. Hier leren we veel basisschoolkinderen kennen. Ook weten ze ons te vinden buiten school.

Inzet op scholen gemeente Staphorst

OBS Berkenhorst, Staphorst		
Pauze aanwezigheid	Niet alle leerlingen kennen ons, door middel van aanwezig te zijn willen we bekendheid en vertrouwen creëren.	Bekendheid creëren onder de leerlingen
Weerbaarheidstraining in groep 3/4/5	Vanuit de leerkracht kwam naar voren dat er pestgedrag te zien was onder de leerlingen. Vanuit deze behoefte is er aan ons gevraagd om een weerbaarheidstraining te geven.	De leerlingen hebben mogen kennismaken met weerbaarheid, zelfbeeld en positionering in de groep. Tijdens de bijeenkomsten hebben ze geleerd hoe om te gaan met vervelende situaties en wat ze dan kunnen doen.
Weerbaarheidstraining in groep 6/7/8 (i.s.m. Bastov)	Vanuit de leerkracht kwam naar voren dat er pestgedrag te zien was onder de leerlingen. Vanuit deze behoefte is er aan ons gevraagd om een weerbaarheidstraining te geven. Gezien de problematiek die er speelde en de cultuurverschillen die hier onderdeel van waren is er in overleg met de gemeente besloten om team Bastov uit Meppel hierbij in te zetten.	In samenwerking met team Bastov hebben de leerlingen kennis mogen maken met respect, tolerantie en weerbaarheid. Gedurende meerdere lessen zijn ze hier op een actieve manier mee bezig geweest. Na afloop waren er veel positieve reacties van zowel de leerlingen als het personeel.
Individuele gesprekken	Vanuit leerlingen kwamen er vragen voor de jongerenwerkers. Hierbij kan gedacht worden aan de volgende onderwerpen: discriminatie, thuissituatie, pestgedrag.	Leerlingen konden hun verhalen en vragen kwijt bij de jongerenwerkers.
Activiteit (lasergamen)	De leerlingen gaven aan behoefte te hebben aan een leuke activiteit.	Bekendheid en vertrouwen creëren onder de leerlingen
Aanwezig zijn in de school	Door aanwezig te zijn komt er vertrouwen.	Bekendheid bij onderwijspersoneel en leerlingen.
Kennismaking jongerenwerk en politie (i.s.m. politie)	Naar aanleiding van onze folder is er gevraagd naar deze kennismaking.	Bekendheid creëren onder de leerlingen.

Levensboom Rouveen		
Weerbaarheidstraining in groep 4	Leerkracht van groep 4 heeft hierom gevraagd. In de klas was onrust en wat pestgedrag. Door ons in te zetten was er een nieuwe invloed, was de docent in staat om vanaf de zijlijn mee te kijken en konden wij onze expertise inzetten.	De leerlingen hebben mogen kennis-maken met weerbaarheid, zelfbeeld en positionering in de groep. Tijdens de bijeenkomsten hebben ze geleerd hoe om te gaan met vervelende situaties en wat ze dan kunnen doen.
Onderzoek SKJ + Windesheim (i.s.m. Levensboom en gemeente)	Vraag vanuit gemeente en Saam Welzijn.	Afgerond.
Groepsgerichte activiteiten in groep 5	Vraag vanuit de leerkrachten. Er was veel onrust in de klas. Ze wisten niet goed wat te doen, waardoor er regelmatig een conflict was.	Meegedacht met de leerkracht. Activiteiten aangeboden waarbij de onderlinge verhouding naar boven kwam en dit inzichtelijk gemaakt kon worden.
Activiteit bovenbouw	De leerlingen gaven aan dat ze behoef-te hadden aan een leuke activiteit. In overleg met de school hebben wij dit georganiseerd.	Een positieve ervaring met de leerlingen, bekendheid en vertrouwen.

CNS, Staphorst		
Pauze aanwezigheid	Niet alle leerlingen kennen ons, door middel van aanwezig te zijn willen we bekendheid en vertrouwen creëren.	Bekendheid creëren onder de leerlingen.
Kennismaking jongeren-werk en politie (i.s.m. politie)	Naar aanleiding van onze folder is er gevraagd naar deze kennismaking.	Bekendheid creëren onder de leerlingen.

Pieter Zandt scholengemeenschap, Staphorst		
Pauze aanwezigheid	Niet alle leerlingen kennen ons, door middel van aanwezig te zijn willen we bekendheid en vertrouwen creëren.	Bekendheid creëren onder de leerlingen.
Ouderavond (i.s.m. politie)	Pieter Zandt kwam met de vraag of wij aanwezig willen zijn met de ouderavond i.c.m. wijkagenten.	Bekendheid creëren onder de ouders.

“Iedereen moet zich hier welkom voelen”

De centrale rol van het jongerencentrum

De jongerenwerkers van Saam Welzijn zijn overal waar jongeren elkaar ontmoeten: op school, op sportverenigingen en op straat. In Nieuwleusen en Dalfsen heeft het jongerenwerk daarnaast een eigen thuisbasis: het jongeren-centrum. Op een vrijdagmiddag geven jongerenwerkers Bryan en Simon, stagiair Eline en vaste gast Dylan tekst en uitleg.

Simon: “Als jongerenwerkers hebben we allerlei projecten en initiatieven, maar het jongerencentrum blijft toch de basis. Afgelopen jaar zijn we weer flink gegroeid, met zowel in Dalfsen als Nieuwleusen zo’n veertig jongeren per avond.” Bryan: “Het jongerencen-trum is in de eerste plaats een plek voor jongeren om naartoe te gaan als ze even niet thuis willen zitten. Ze ontmoeten elkaar hier, maar ze kunnen ook even met een jongerenwerker in gesprek. Dat kan over kleine alledaagse onderwerpen gaan, maar ook over grotere levensvragen. Als jongerenwerkers zijn wij de spin in het web tussen de jongeren, vriendengroepen en de gemeente.”

Simon: “Daarnaast is het jongerencentrum een plek voor jongeren om hun talenten in te zetten. Dylan is bijvoorbeeld heel technisch, die bellen we als de audio het weer eens niet doet en we een bepaald kabel-tje missen. Zo werken we samen met de jongeren. Natuurlijk zijn er huisregels, maar wij spelen niet de baas. Thuis hebben ze al te maken met ouders die op hen letten, op school is dat de leraar. Wij als jongeren-werkers staan iets dichter bij hun eigen leven en zullen ook minder snel met het vingertje wijzen. Daardoor gaan ze makkelijker met ons in gesprek.”

Jongerencentrum als basis

Eline, stagiair in het jongerencentrum in Dalfsen, kan dat beamen: “Jongerenwerkers zijn meestal zelf ook vrij jong, maar hebben wel net iets meer levenserva-ring. Ik denk dat jongeren daar heel veel aan hebben. Er zijn toch onderwerpen waar je met je ouders niet zo makkelijk over praat. Ik spreek vooral met de

meiden in het jongerencentrum en dan gaat het over alledaagse dingen als school en uitgaan, maar we bespreken ook wel wat lastigere onderwerpen. Dingen die jongens naar je roepen bijvoorbeeld, hoe ga je daar mee om?"

"Jongeren horen ook bij de samenleving en mogen ook gezien worden"

Het jongerencentrum is een plek om elkaar te ontmoeten en vormt een basis voor andere activiteiten. Simon: "Via het jongerencentrum hebben we contact met een grote groep jongeren. We hebben een Whatsapp-groep waarmee we jongeren ook weer bij andere dingen betrekken."
Bryan: "Zo werd er onder andere vanuit Saam Welzijn onlangs een musical georganiseerd in Ommen. In de groepsapp heb ik gevraagd wie er zin had om mee te gaan en uiteindelijk zijn we er met een mooi groepje naartoe geweest. Ook jongeren van wie ik het juist niet had verwacht gingen mee. Op die manier geven wij ook een opening naar nieuwe ervaringen."

Preventieve werking

Bryan: "Jongeren die op straat hangen kunnen als overlastgevend gezien worden door buurtbewoners. Wij bieden ze een alternatieve plek om elkaar te ontmoeten." Simon: "Dat is wel een spanningsveld, er wordt ons wel eens gevraagd of we niet vaker open kunnen zodat jongeren niet ergens anders gaan rondhangen. Maar dat is niet de oplossing. Het is ook belangrijk dat we kijken naar hoe jongeren zelfredzaam kunnen worden. Daarin denken wij met de jongeren mee."
Bryan: "Enerzijds wil je de gemeenschap helpen door jongeren hier een plek te bieden, maar we moeten voorkomen dat er kloof ontstaat tussen jongeren en de rest van de samenleving. Jongeren horen daar ook bij en mogen ook gezien worden."
Simon: "Het jongerencentrum is in eerste instantie bedoeld voor ontmoeting en talentontwikkeling. Andere jongeren van je eigen leeftijd ontmoeten en ontdekken wat je leuk vindt hoort bij een gezonde levensstijl. Door dat te faciliteren werken we ook preventief."

Dylan is inmiddels 18 maar komt al vanaf zijn twaalfde in het jongerencentrum in de Trefkoele+. Dylan: "Het is er gezellig en er komen steeds nieuwe mensen, daardoor ben ik blijven hangen. We kunnen er poolen, darten, tafelvoetballen en gamen. Je kunt ook bij iemand thuis gaan zitten, maar dan ben je toch weer bij iemand op bezoek. Bij de scholen mogen we niet meer rondhangen. Er is ook een JOP, maar dat zit helemaal bij het station. Dus het is fijn dat we in het jongerencentrum terecht kunnen."

Vertrouwensband

Inmiddels zijn ook Teun, Levi en Louis uit Nieuwleusen binnengekomen en bij het gesprek aangeschoven. Louis: "We komen hier vooral om te kletsen met elkaar en de begeleiders en een beetje gamen. Het is hier gezellig, onenigheid is er eigenlijk nooit en als er al eens iets is wordt het snel opgelost."

Bryan: "Als er eens een akkefietje is, kunnen we daar snel op inspelen. We kennen de jongeren en gaan makkelijk in gesprek. Bij onenigheid kunnen we als een soort mediator tussen beide partijen bemiddelen. Dat werkt heel goed." Simon: "Dat komt omdat er al een vertrouwensband ligt, dat is in zulke gevallen heel belangrijk. Het jongerencentrum is voor iedereen, dus we willen conflicten uit de wereld hebben. Iedereen moet zich hier welkom voelen."